

С Т А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент”
по шифър 01.06.1, Биохимия обявен в ДВ, бр. 19 от 09.03.2010
От доц. д-р Тренка Аргирова Гетова от Биологическия факултет на
Софийския университет

В обявения конкурс за академичната длъжност „Доцент” за нуждите на Медицинския факултет при Софийския университет участват двама кандидати:

1.Албена Георгиева Йорданова – главен асистент в секция: „Липид-белтъчни взаимодействия” на Института по Биофизика и биомедицинско инженерство на БАН.

Биографични данни: Завършила е Националната природоматематическа гимназия – профил „Биология” през 1986 г с отличен успех и придобита специалност „Лаборант на биохимични анализи”, а през 1992 г – специалност “Биохимия и микробиология” - специализация по биохимия на Софийския университет, също с отличен успех.

След 8 години работа като биолог-специалист последователно в Катедрата по биохимия на Софийския университет и в секция „Моделни мембрани” на Института по Биофизика на БАН с конкурс е избрана за научен сътрудник III степен в същата секция на БАН. През 2006 г е повишена в научен сътрудник I степен. През 2007 г. защитава успешно докторска дисертация на тема: „Повърхностни свойства и поведение на липидни течно-кристални фази” в Специализирания научен съвет по биофизика, биохимия и молекулярна биология при ВАК с шифър 01.06.08 (Биофизика). От началото на 2012 г е назначена като главен асистент в новосъздадения Институт по биофизика и биомедицинско инженерство към БАН.

Научна дейност: В настоящия конкурс Йорданова участва с 50 научни публикации, вкл. Автореферат на дисертационния труд и с 1 учебно помагало по биохимия за студенти, подготвено в съавторство. 23 от публикациите са в списания с импакт фактор, а останалите – в български списания и в сборници с доклади в пълен текст от национални и международни научни форуми. Общият импакт фактор на трудовете е 37. 983. Забелязаните досега цитирания са 46.

Научните интереси на Йорданова са в областта на мембранологията. Тя изследва структурата, поведението и свойствата на моделни и биологични мембрани, липид-белтъчните взаимодействия в тях, действието и проникването на биологично-активни вещества в клетъчните мембрани. Част от изследванията, отразени в съответни публикации, са с подчертана медицинска насоченост – обект са недоносени деца, страдащи от Неонатален респираторен дистрес синдром. Резултатите от тези изследвания биха могли да подпомогнат диагностиката и терапията на такива деца чрез използване на екзогенни сурфактанти. Резултатите от богатата научно-изследователска дейност са значими и са документирани чрез представянето за конкурса на публикациите в пълен текст. Докладвани са на 88 национални и международни научни форуми. Приемам представената справка за приносите. Считам, обаче, че изброените приноси са прекалено много на брой и твърде подробни. Приносите трябва да показват не какво е изследвано, а какво е установено. Би могло да се подберат най-значимите и да се представят в по-концентриран вид.

Йорданова е участвала в 6 проекта към фонд Научни изследвания на МОН и в 6 – към фонд Научни изследвания на СУ „Св. Климент Охридски”

Педагогическа дейност: Йорданова има богата педагогическа дейност: От 2002 г тя е хоноруван асистент към Катедрата по биохимия и провежда голям брой упражнения по биохимия за студенти от всички специалности на Биологическия факултет, а също от Химическия и Физическия факултети на Софийския университет. През учебната 2009/2010 г провежда практически занятия по биохимия със студенти от Медицинския факултет, за чиито нужди е обявения конкурс. Съгласно приложената справка Йорданова досега е провела 674 ч. практически занятия. Тя познава добре лекционните курсове и активно участва в провеждането на изпитите по биохимия. Както вече беше отбелязано, участва в създаването на учебното помагало по биохимия – Протоколна тетрадка по биохимия. Йорданова активно участва в подготовката на дипломанти и кръжочници и е била ръководител на един успешно защитил дипломант. През периода 2010-11 г е участвала в проект за подкрепа развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС и националния бюджет на Република България.

Други дейности: От 2008 г. Йорданова е член на Националната комисия за подготовка, организиране и провеждане на олимпиадата по Биология и здравно образование. От 2010 г досега тя е неин ръководител и ръководител на Националния отбор по биология за участие в Международните олимпиади. Под нейно ръководство отборът ни се представя достойно и печели медали. Йорданова проявява вкус и към популяризаторската дейност и е публикувала 48 научно-популярни статии.

Член е на Съюза на учените в България – секция “Биофизика, биохимия и молекулярна биология”.

Обща оценка: Представените материали по конкурса ми дават основание да считам, че Албена Йорданова покрива всички основни и допълнителни изисквания за академичната длъжност „доцент” и на Правилника на Софийския университет за приложението му. Тя има разностранна преподавателска и научна дейност. Участва в създаването на учебно помагало и е автор на научно-популярни статии. Научните и разработки са в областта на биофизиката и молекулярната биология.” Част от тях са с биомедицинска насоченост. Отразени са в редица публикации в наши и чуждестранни научни издания, голяма част от които е с импакт фактор. Участвала е в голям брой научни форуми. Цитиранията показват, че те са намерили отзвук в научната общност.

2. Румяна Пейнова Христова

Биографични данни: Завършила е средно образование в Шумен, а висше образование през 1986 г в София с добър успех, и придобита специалност „Технология на силикатите и свързващите вещества” в Химикотехнологическия и металургичен университет. През 2000 г е защитила дисертация на тема: „ Структура в разтвор и стабилност на хемоцианин от морски организми” и е придобила

образователната и научна степен „Доктор” – специалност „Биоорганична химия на природните и физиологично активните вещества”, шифър 01.05.10.

От трудовия си стаж 4 години е работила по специалността си като технолог, а след това като химик последователно в Института по микробиология на БАН и Института по органична химия с център по фитохимия - секция „Структурен анализ на протеини. От 2000г. е избрана за научен сътрудник II, а след това I степен в секция „Химия и биофизика на белтъци и ензими” на същия институт. От 2008г. досега е на длъжност химик в секция „Имунология и алергология” в Националния център по заразни и паразитни болести”.

Научна дейност: Христова участва в конкурса с 24 публикации, 21 от които са в авторитетни международни издания и 3 – в български списания. 17 от публикациите са в списания с Импакт фактор (Общ IF=24.71). Работите са цитирани 43 пъти от други автори. За съжаление, оригиналните статии не са приложени към документите, а само резюметата им и то по необяснима причина, не в оригиналния им вид, а преведени от кандидатката по не особено сполучлив начин. От тях проличава, че кандидатката не борави добре с приетата в България биохимична и биологична терминология. За илюстрация, напр. вм. митохондриалният матрикс е употребен термина „митохондриална матрица”, вм. гъбни–фунгални и др. Това, вероятно е свързано с факта, че кандидатката никога не е изучавала биохимия и биология. Приносите също не са в представени в подходящ вид, те по-скоро имат образователен характер и преразказват публикациите, отколкото да дават възможност за цялостна оценка. Запознаването с оригиналните публикации ми дава основание да считам, че научно-изследователската дейност на кандидатката е съществена. Изследванията са в областта на белтъчната химия и ензимологията, като акцентът е върху структурата и свойствата на изследваните белтъци и ензими и малка част от тях имат отношение към биологичните функции и връзката между структура и функции. Очевидно, кандидатката владее и прилага успешно арсенал от съвременни методи. Многобройните краткосрочни специализации са били много ползотворни за нея. Някои от изследванията ѝ, както и последните ѝ публикации, които са в областта на алергологията, имат биомедицинска насоченост.

Христова е участвала в разработване на 5 проекта, финансиран от МОН и на 6 чуждестранни проекта.

Педагогическа дейност: Христова няма почти никаква педагогическа дейност. Участвала е в подготовката на няколко дипломни работи. Посочено е и участието ѝ в двудневен курс по алергология, но не става ясно дали като лектор, или като курсист.

Други дейности: Христова е член на секция „Биофизика биохимия и молекулярна биология на СУБ, а също на Дружеството по алергология в България.

Обща оценка: От представените документи и наукометрични показатели е видно, че Румяна Христова има успешна научно-изследователска дейност в областта на структурата и стабилността на белтъци и ензими. Нейно преимущество е владенето на редица съвременни методи, които намират широко приложение в биохимията. В последните години тя работи в областта на алергологията. Липсата на базична

биохимична подготовка и педагогическа дейност не само по биохимия, но и в каквато и да било друга област, биха се оказали много сериозна пречка за бъдещата ѝ преподавателска дейност, ако бъде избрана за доцент по биохимия. Сериозна критика бих отправила и по отношение на част от подадените документи по конкурса, а именно: справката за приносите и подмяната на оригиналните статии с преведени резюмета. С това тя не е изпълнила изискванията на чл.108, т.12 от Правилника на Софийския университет за условията и реда за придобиване научни степени и заемане на академични длъжности, изискваща представянето на научните публикации в документите за кандидатстване.

Заключение: Като член на Научното жури по обявения конкурс считам, че по отношение на научно-изследователската си дейност и наукометрични показатели и двете кандидатки отговарят на изискванията на Закона за развитие на научно-изследователските кадри в Република България. Те са защитили дисертации и работят в области, тангиращи с биохимията. Научната продукция на Йорданова е по-обемиста и представеният списък от публикации, излезли след подаването на документите за конкурса- 13 (от които 6 – в списания с IF) показва, че тя продължава да работи много интензивно. Научната продуктивност на Христова за същия период е 3 научни публикации (от които 1 с IF) Що се касае до педагогическата дейност, преимуществата на Йорданова са очевидни. Съгласно чл. 111, т.2 на Правилника на Софийския университет, учебната дейност е важен допълнителен показател, при крайната оценка на кандидатите от научното жури. Йорданова има богат педагогически опит, познава добре лекционните курсове, практическите занятия и изискванията за изпити, включително и към курса, който евентуално би поела, както и най-добрите учебници и помагала (чужди и български) по биохимия. По отношение на други допълнителни показатели – участие в научни форуми, научно-популяризаторска дейност и др. оценката също е в полза на Йорданова. Всичко това ми дава основание да препоръчам убедено на уважаемото научно жури да избере за академичната длъжност „Доцент” Албена Георгиева Йорданова.

22 юли 2012 г.

Член на научното жури:

(доц. д-р Т. Аргирова Гетова)